

Հրատարակվում են շաբաթը երեք

անգամ: Եւ ամեն առաջ, ամեն խոսք

Ցարեկան բաժանորդագիրն է
երևանում 1 ռուբ.

ԵՐԵՒԱՆԻ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Խմբագրատունը բացել 2—5
ժամը կէս օրից յետոյ:

Յայտարարութիւնները ընդուն-
վում են հայերէն, ասորերէն և
թուրքերէն կգումներով:

Յայտարարութիւնների համար վճարվում է իւրաքանչիւր բառին 2 կօպ. — մի անգամ, 3 կօպ. — երկու անգամ
իսկ մնացած անգամների համար պիտի աւելացնել կէս կէս կօպէկ:
Խմբագրատունը գտնվում է Երևանում, Աստաֆեան և Յէջրովեան փողոցների անկիւնում, էմին Տէր Գրիգորեանցի տպարանում:

Լ Ի Ն Ի

Յունիսի 26 ին խաչատուր Գէորգովը, Սահակ Մուրադովը և Յակօվը Մանասերովը ունենալով վրէժ՝ քաղաքային փողոցում կռուի մէջ մահուան վերաւորեցին համաքաղաքացի Աւետիս Եսփրովին: Մեղաւորները կալանաւորուած և ուղարկուած են բանդ:

Գիշերը, 27 ից դէպի 28ը, նոյն ամսի, երեք անգամ վրէժով վրէժիկ, երևանցի Սէիդ Մամադ Միր Աղա օղլու այգեջ պատի քամակից՝ հրացաններ արձակեցին Աստաֆեան փողոցով անցնող գիշերապահի (ՕՃՈՒԿԻ) վերայ և վերաւորեցին մէկ դէտատնիկի և, ճեղական կօմանդի, մէկ զինուորի. բայց, ինչպէս լուր է տարածուած, այդ չարագործները կամենում էին սպանել Երևանի երկրորդ մասի Պրիսաա խաչատուրովին այն պատճառաւ, որ նա կալանաւորել է նոցա աղգականներին զանազան յանցանքների համար: Զարագործները բռնուած են:

Նոյն ամսի 29 ին, երևանում շնորհ հասաւ 30 աստիճանի, շուտ բոււմ:

ԱՆՅԱԿՈՏՆԵՐ ԵՒ ՇԼՊԱՂԱՇԱՐԻ ԶՐՈՅՏՆԵՐ

Մօլա Նասրադինը, կամենալով ծիծաղալ մի քանիսն իւր փերայ, սուտ լուր հրատարակեց թէ այս ինչ անող շատ լաւ և մեծահաս ձմերուկներ են բերել: Այս լուր լսողը խելոյն զնաց տուն և մի մեծ տոպրակ վերցրնելով՝ վազեց նշանակած տեղը:

Հետզհետէ ձմերուկ գնողների թիւը այնքան շատացաւ, որ նոյն ինքը մօլան ևս վազեց տուն, մի տոպրակ վերցրեց և շտապեց գնելու: Նոյն տեղը:

ԱՆԱԼՈՒՆ ԲՈՄԲԱՆ

Մայիսեան երեկոյ էր. ծաւրը ծռվում էին. զշերը թռչում էին. բլրբուլները երգում էին ազգաները զողուում. գորտերը կռկռում էին. երկիւքի վերայ մի հատիկ ամպի կըտար չկար. լուսինը իւր հպարտ գէմքով հօրիզոնից բնոււմ էր. վարդը բուրգւում էր:

Մի աղքատ տան աղայ, ինքը գեղեցիկ, կարմիր թշերով, երկար բոյով, բեխերը սրած, աչքերից կրակ էր թափում, յօնքերը... յօնքերը... էլ ինչ ասեմ:

Դրա անունը Գրիգոր էր: Դա գնում էր. ես էլ այս բոսան գորդս՝ նորա ետեւից, ծածուկ, որ նա ինձ չառնի, իսկ ես նորան առնեմ: Գնաց աջ ու ձախ փողոցները պըտրտելով, ես էլ նորա ետեւից...

Կանգնեց մի պատի տակ. ես էլ: Նա վառուած էր. նա, կարծես, մէկին սպանում էր. նա յովիտակ ված էր մի մաքով և այդ միտքը նորան և կարմրացնում էր, և կապը տացնում էր, և դեղնացնում էր, և կանաչացնում էր...

Շատ սպասեց Գրիգորը. համբերութիւնից դուրս եկաւ... ես էլ համբերութիւնից դուրս եկայ:

Գրիգորը սկսեց շատ մեղմ և վառուած երգել:

Միրոսի, քեզ համար կեանքս...
Հենց որ դա սկսեց, ես էլ ուզե-

ցայ ձայն պահեմ, դու աւելի բարձրիցը քոքեմ, բայց խելոյն... Դիշեցի, խելքս հասաւ, որ ինքս ինձ կմտնեմ — լռեցի:

Նոր խմացայ որ նա այդ երգով իւր սիրուհուն է կանչում:

Գրիգորը իրան մօրթում էր. նորա երգը հետզհետէ բարձրանում էր:

Տեսարանը գեղեցկանում էր:

Յանկարծ պատի քամակից լսուցաւ.

Էստի, իմ լսեցի քո քաղցը...

— Հմ, մտածեցի ես, ինչպէս երևում է լաւ համդիսի ներկայ կը լինեմ:

Տեսնեմ լօթիս իւրեան զցեց պատի գլուխը. ես էլ ինձ զցեցի պատի գլուխը:

Նա իւրեան զցեց պատից ներքէ՛ դէպի պարտեզը. ես էլ ինձ:

Յոնկարծ... ինչ տեսնեմ... մի միայն, մի լուսաթաթախ, մի հիւն նախի, մի գերբնական գեղեցկութան տէր աղջիկ, քի օրիորդ... մոգիւրը արձակուած, սև սաթի էին նըմանում. աչքերը... յօնքերը... բերանը... քիթը... ստները... եղունկները... օօօօօօօ... ես ինձ կոյրըրեցի... պրծայ...

Դորա մօտեցան միմիանց. ես էլ ուզեցայ մօտենալ, բայց... չէր լինի:

Գգուեցան... պաշ ու պօշախի ձայնից երկինք զըզաց:

Քաղցրիկ զեփուռը ծառերի տերևները խշշացրեց, սոխակներ, ծառեր, ազգաւներ, գորտեր, բոլորն էլ շարժուեցին. երգեցին, ձգվացին, զաւցին ու կոկոացին...

Բոպէն կախարդական էր:

Գրիգորը և Նղիսարեթը (կարծեմ այսպէս էր լուսավորութան անունը) պետ զգուած, պինդ սեղմուած, իրար պաշպուած էին (տողվածն էին գցել) յանկարծ... ինչ էք կարծում... նոքա ծածկուեցան վարդի խիտ թըփերի մէջ...

Ես ինձ չկարողացայ զսպել. սիրտս թռթռաց, ձեռք ու ոտքս դողաց... կամեցայ մօտենալ. բայց ինչ... գլխովեցայ մի նեղ, բայց խոր ձորակի մէջ, որը բաժանում էր ինձ նորանից. ընկայ նորա անդունդը:

ՎԵՐՋԱԲԱՆ

Յանկարծ լուսինը ծածկուեց, ամպերը երկինքը պատեցին, ստիակը, ծանրը, ծանձ ու մթնոլորտ, դորտ ու ազուաւը լուեցին. վարդերը փուշ դարձան և զեփուռը — ամենասատիկ մի քամի, որը մի ակնթարթում ծառերը կոտրատեց, քարերը զլորեց, զըլկովս, մէջքովս խբեց... ամբողջ մարմինս կարծես ջարդուեց, փշերովեց... աչքերս, բաց արեցի, զարթնեցի... և ինչ էք կարծում... — Երազ էր. մահճակիցս վայր էի ընկել յատակի վերայ. երկար ու բարակ մեկնուեալ էի, ոտ ու գլուխս ջարդել էի:

ՄԵՐՈՒՄԻ

Մի մօլա, ծրագի մօտ նստած, կարդում էր մի գիրք. հասաւ այն տեղը, ուր պատմվում էր թէ. եթէ մի մարդ իւր բռան մէջ հաւաքի իւր մօրուքը և այդ մօրուքը բռան երկարութիւնիցն էլ աւելիանայ — նա յիմար է:

Մօլան չզլացաւ իմանալ և իւր խելքի արժանաւորութիւնը. մօրուքը հաւաքեց բռան մէջ և զժբախւաբար շատ, շատ աւելացաւ:

Այս բանը տեսնելով մօլան, շատ թուելի եղաւ. ուստի բռնից աւելացած մօրուքը մօտեցրեց ծրագին: Աւելորդ մօրուքը այրուելով, այրեց

և նորա ձեռքը. խեղճ ծերունին շտապեց ազատել ձեռքը. ազատեց ձեռքը, բայց չազատեց մօրուքը, որը այրուելով մինչև վերջը այրեց և երեսը: Մոլորուած և անմօրուք մօլան, այրուած սրտով և երեսով՝ բացաւ անշեց:

— Ուղիղ որ շատ երկար մօրուք ունեցողը յիմար է:

* *

ՀԱՂԱՐԾՆԻ ՎԱՆՔԻ ԶԱՌԻՐԸ

Ահա՛ մի չաղիր մեծ և փառաւոր, քսան ութ երկար ու ծուռ սիւնաւոր ճակած Հաղարծնու մեծ վանքի ղըրան, Որ կոչե ըստ գրոց իբրու թէ վրան:

Գոյնզգոյն քրդի քեշեքով պատած, վերուստ մինչ 'ի վայր խառն կարկատած, Լուսամուտք նորա անթիւ, անհամար, Որ միշտ տեսանես պարզ երկնից կամար:

Թէ երկինք թափեց մի թեթեւ հեղեղ, Անտեղ կտեսնես սաստիկ ջրհեղեղ. Թէ որոտալով արձակեց կարկուտ, Գլուխ պահելու չունիս ել ու մօտ:

Թէ հանեց մի Ծայթ հանդերձ կայծակով,

Լոյս կթափանցէ հաղար մի ծակով, Թէ յանկարծ ցրտեց, փրթեց առատ ձիւն,

Սար կձևանայ ամեն մի անկիւն:

Թէ օր ցերեկով կիտուեցին ամպեր, Նստի՛ր, կե՛ր, խմի՛ր, քնի՛ր ու համբեր:

Թէ պարզեց օդը, արեց տաք արև, Փախի՛ր, մի մնա, տո՛ւր միտս բարև:

Թէ յանկարծ մենակ ոտքդ դուրս դիր, Ինչ որ պատահի, պատիժդ է, կըրի՛ր,

Կատաղի չներ, որ մահից պառ ես, Օտարականի արեան կուզանես:

Թէ Եբրա, դուրս անես մօլթը գիշերներ, Որ կողմից ուզես, կբացուին դռներ. Թէ լուսին, աստեղք փայլեն երկնքում,

Կարդա՛ ու գրէ նորա քնջերքում:

Թէ տասն աշտանակ շարեւ չորս կողմը, Հերիք է նրանց մի բարակ հողմը. Թէ Աստուած չ'անէ լինի փոթորիկ, Չես տեսնի վրան, այլ օդապարիկ:

Ահա՛ մի հրաշք, մի նոր տեսարան, Ուր ոչ մի կողմից չիք պատասպարտն. Չգիտեմ սորան էլ ի՞նչ անուն տամ:

Բաց 'ի կոչելուդ փորձութեանց դարան:

Ս փել խաղաղեան

* *

ՄԻ ՀԱՏՈՒԱԾ ՍՐԻԿԱՅԻ ԴԱՍԱԽՈՂԱՍՈՒԹԻՒՆԻՑ

Պարոններ!

Մենք մի խումբ արիւմաներս ժողովուրդով այսօր այս նուիրական տաճարում, մօռպիր ենք որոնել այնպիսի միջոցներ, որոնցով ապահոված լինենք մեր կեանքի գոյութիւնը: Պահպանել մեր կեանքի գոյութիւնը — ահա մեր նշանաբանը: Մեր գոյութեան համար պէտք է շարունակենք մենք մի կօխ, մի սարսափելի կօխ: Մենք մի խումբ զըրկեաներս մեր կօխը շարունակելու համար՝ պէտք է ուսումնասիրենք բոլոր միջոցները, որոնցով կարող լինենք տանել յաղթանակը: Պարոններ, յաղթանակը նա է տանում ով գիտէ ճարպիկութիւն: Ճարպիկութիւն գա է մեր գլխաւոր միջոցը: Ով չունի շան հոտառութիւնը, կատուի դիւրութեքութիւնը միացած վագրի ճարպիկութեան հետ նա գոյութեան կընվում զոհ պիտի զնայ. ուրեմն, պարոններ, քնած թէ արթուն, նստած թէ կանգնած, միասնի և թէ խորամանկ գիյիմարի էթ իմաստունի մօտ-ամեն դէպքում, ամեն հանգամանքում մեզ պէտք է վնեղ ճարպիկ ու ճարպիկ: Այն մեծ հարբատութիւնը, որ մեր

Հարուստ բարեկամներից շատերը
ձեռք են բերել, բոլորը այդ ճարպի-
կութեան շնորհին է: Այդ դեռ ճար-
պիկութիւն չի կազմում, եթէ դուք
գիտէք բաղամբոխ խառնուածքում
մէկի զրպանը կտրել և ժամացոյցը
թուցնել, այդ ճարպիկութիւն չէ,
երբ մի միամտի աչքերին թող փն-
լով, կտրանաք նորա հարստութեան,
ո՞չ այլ դուք, ինչպէս մեր բարեկամ
ներից շատերը, պէտք է գիտենաք
իմաստունին յիմարացնել, յիմարին
շողորթել, փողբին մեծացնել, մե-
ծին դուրս խոնարհել, երբ այդ բոլորը
ձեր շահերը պահանջում են՝ դուք
պէտք է սովորէք իսկականի պէս
կեղծ ստորագրութիւններ. դուք
պէտք է գիտենաք բարեբաղա ձեռ-
նալ, երբ ձեր տոռաջ զըրկած է մահ-
ուան անկողնում հարուստ կտա-
կողներից մէկը դուք պէտք է գի-
տենաք ուրանալ ամօթ ու պատկա-
ռանք՝ երբ այդ ցանկանում է հա-
րուստ կրեւորը, մեր չանգալն ձուկը,
դուք պէտք է, մէկի հետ խոսելիս
այլ այնի տեղ և այնն ուր տեղ գործ

ածէք եթէ այդ է՝ ձեռնառու. ձե-
ռնառու առաջի՝ ձեռքը յիշեցի. այո,
դուք փերդարման ձեռքից չպիտի թող-
նէք. երկտասարկութիւն, մամուլ,
ընկերութիւն խօսքերը լսելիս թու-
նաւոր ծիծաղը չմոռանաք երբէք.
դուք պէտք է ի հարկ է սեր սպի-
տակ կոչէք, պարզը պղտոր ներկա-
յացնէք. անկութիւն, անուշ, պա-
տիւ բոլորը, բոլորը պէտք է միան-
գամից ոտնակոխ անէք — և այս
ամենը ուշիւ կերպիւ և որ գլխաւորն
է ճարպիկութեամբ:

Ներկայումս:

* *
*
I

— Վարպետ, առ այս ժամացոյցը
և պատրաստիր որքան կարելի է
շուտ. իսկ վարձը, որքան կարժենայ
կտամ:

- Շատ բարի, պարոն:
- Ե՛րբ պատրաստ կլինի:
- Երեք օրից յետոյ:
- Ո՞ր ժամին:
- Տաս:
- Շատ լաւ:

Աստիճանաւորը պահանջեց նորա-
նից ստորագրութիւն, որով ժամա-
գործը պարտաւորվում էր տուգանք
վճարել, եթէ չպատրաստէր ժամա-
ցոյցը նշանակած ժամանակին:

II

Յայտնի օրը, առաւօտեան 10 ժա-
մին:

— Վարպետ, ժամացոյցը պատ-
րաստ է:

— Ոչ, երեք ժամից յետոյ պատ-
րաստ կլինի:

— Ինչպէս կարելի է. ինչպէս կա-
րելի է, ճշտեց աստիճանաւորը, հիմա
ես գիտեմ ու դու:

— Ինչու ես նեղանում. պարոն:

— Ինչպէս չնեղանա՞մ. դուք վար-
պետներ չէք. դուք խտրեաներ էք.
գիտե՞ս որ ես չեմ կարող սպասել
դու խոստանում ես ժամի 10-ին և...

— Այո, ժամի 10-ին:

— Ապա ո՞ւր է: Ժամի արդէն 12-ն
է դնում և դեռ պատրաստ չէ:

— Ոչ, ժամի 10-ը դեռ շատ հե-
ռու է:

— Ինչպէս թէ...:

— Այո, ես խոստացել էի երեկո-
յեան ժամի 10-ին, իսկ հիմա դեռ
ճաշ է:

Գոր:

Վ Ա Ա Ս Ռ Ա Ն Ո Յ

	Բ.	Գ.
Յորեն 1 տեսակի, խալիպը	24	
" 2 " " "	22	
" 3 " " "	20	
Գարի, խալիպը	15	
Բրինձ, լիտր		50
Շաքար, փութը		9 30
Բամբակ, տեղական սերմից		2 30
" ամերիկ. սերմից		2 40
Բուրդ, իտրը		2
Չամիչ, խալիպը		65
Հաւ		40
Հնդկահաւ		
Կարա		
Հէթ, կտանաւորի ֆ.		48
Տիրբախտ, ֆ.		25
Սծուխ, տոպրակը		90
" լիտր		
Չուկը, Չանգուի ֆ.		7
" Օւանայ ֆ.		10
Գոր, 100ը		80

Օ Դ Ա Յ Ո Յ Յ

7 ին ՅՈՒՆԻՍԻ		
Առաւօտ	Կէս օր	Երեկոյ
արեւ անձրեւ		
Բէօմիւրի ջերմաչափով		
+ 17	+ 24	17
8 ին ՅՈՒՆԻՍԻ		
Առաւօտ	Կէս օր	Երեկոյ
արեւ		
Բէօմիւրի ջերմաչափով		
+ 18	+ 25	+ 19
9 ին ՅՈՒՆԻՍԻ		
Առաւօտ	Կէս օր	Երեկոյ
արեւ անձրեւ		
Բէօմիւրի ջերմաչափով		
+ 18	+ 25	20

ՅՈՒՆԻՍ ԱՄՍԻ ՏԱԿԱՆՈՒՄ

	Գ.
Տաւարի, ֆունտը	7
Ոչխարի	7
Գառան	9
Հատարակ, լիտր	24
Ֆոն-դէր-նոնէի ալիւրից ֆ.	
Լիւր	
Հալած, ֆունտը	35
Կարագ	30
Դմակ	
Ճրագուէ մօմ ֆ.	20
Սապօն, տեղական ֆ.	16
— Թիֆլիզի	14
Նաթ ֆ.	5
Հախ հոտ	20

Յունիսի 25-ից մինչև Սեպ-
տեմբերի 1-ը ամենաէական գնով
արժոււմ են երեք սենեակներ
իւր խահանջով ուսկուղով
— Հարցնել Երևանի Յայտարա-
րութիւնների, խմբագրատանը:

Ռուսաց Ուսուցչական ուսումնարանի բարձր գաւառաւոր աշակերտ-
ներից երկուսը կամենում են ամառան արձակուրդներին պատրաստ
տել Սեմինարիայի և Գլխաւորի ստորին դասարանները
աշակերտներ: Ցանկացողք կարող են գիմել պայմանները հարցնել
Ուսուցչական Սեմինարիան Տէր Վարդանանցին և Չանկերզեանցին
2 քաւոր աշակերտները ընդունվում են առ վարձ:

Գիմնազիայի 7-րդ դասարանի աշակերտ Գրիգոր Տէր Խաչատուրեանցը՝ ներկայ արձակուրդներին՝ յանձն է առնում պատրաստել աշակերտներ, Արևանայ Գիմնազիայի զանազան դասարանները մտնելու համար, ամենաձեռն-տու պայմաններով, ցանկացողները թող բարեհաճեն զիմե յորան իւր, բնակարանը, (Երուստովսկի փողոցի վերայ):

Համբարձում քահանայի և իւր եղբայր Հայրապետը ծախում են իւրեանց տները, որ գտնվում են Բէհրուտովսկի փողոցում: Գնել ցանկացողները պիտի զիմեն տէրհօրը և իւր եղբորը:

**ЧАСТНОЕ УЧИЛИЩЕ
В АМСАРАВАНЕ
ОБЪЯВЛЯЕТЪ**
что одар-отдѣленіе училища
остаётся въ Эривани и занятія
будутъ продолжаться на кани-
кулярное время.
Во всякое время можно опре-
дѣлять дѣтей въ училище.

Дозволено цензурою 16 Іюня 1883 года.

Ученикъ VIII класса Тиф-
лисской Гимназіи подго-
тавиваетъ учениковъ въ
первые четыре классы гим-
назіи: бѣдныхъ безплатно,
состоятельныхъ по умѣ-
ренной платѣ. Спросите на
Царской улицѣ, домъ Теръ
Марукова.

Թիֆլիզի Գիմնազիոնի ութ-
երորդ դասարանի ուսանող
պատրաստում է աշակերտներ
գիմնազիոնի նախնական դասա-
րանների համար: Չբաւորներին՝
ձրի, իսկ կարողութեանց տէր
մարդկանց որդոց համար՝ չափա-
ւոր վարձով: Հարցնել թաղուո-
րական փողոցում, Տէր Մարու-
քեանցի տանը:

СЪ 1-ГО СЕНТЯБРЯ 1883 ГОДА

Отдается квартира о шести комнатахъ съ мебелью и со всеми
службами Статской совѣтницы **МАРИИ ЛУНКЕВИЧЪ.**

**Մեր տպարանից (Արևանում) կարելի է ստանալ
հետևեալ թատրոնական պիեսները.**

- 1, **ԷԼ ՉԱՐԵՍ ԻՆՉ ԿԱՍ ԵՐԿՈՒ ՍԻՐԱՅԱՐ**, կատակերգութիւն մէկ արար-
ուածով, գինն է 35 Կ.
- 2, **ՍՕՂԱ**, կոմեդիա մէկ արարուածով, գինն է 46 Կ.
- 3, **ԿՈՒՈՒԱՊԱՏՃԱՌԸ ԵՍ ԷՒ**, կոմեդիա-փոզովել մէկ արարուածով, որոյ
գինն է. 55 Կ.
- 4, **ԽԷՉՈՅԻ ԹՈՒՅԸ ՖԱՐԱ** — փոզովել մէկ արարուածով, որոյ
գինն է 35 Կ.
- 5, **ՍԷՐ ԿԱՍ ՍԱՅ**, օպերէտաա մէկ արարուածով 35 Կ.

ՁԵՌՆԱԳՐՆԵՐ

- 6, **ԴՐԷՅ**, (Թարգմանութիւն) կոմեդիա 2 արարուածով:
- 7, **ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐ**, կատակերգութիւն մէկ արարուածով:
- 8, **ՋՐԿԱՆԵՐԻ ՋՈՅ**, Կրամա 4 գործ՝ և 6 տեսարանով, (Պատկերներ Կովկասեան
Հայերիս կեանքից):
- 9, **ՓԵՍԱՅՈՒՆԵՐ**, կոմեդիա — փոզովել մէկ արարուածով:

Ծանօթութիւն. Բոլոր տպագրութիւններն են մաքուր, գեղեցիկ և բացի
առաջինը, հաստ թղթի վերայ:

Օտար քաղաքացիք պիտի վճարեն ամեն մի գրքին 10 կոպ. աւելի, ճանա-
պարհածախքի համար. իսկ բոլորը միասին գնողները միայն 25 կոպ.
Չեռագրերը արտագրելու և ուղարկելու համար հարկաւոր է աւանձին վարձ:
Հասցէ՝ **ՅՐԻՎԱՆԻ ԽԻՍՏՈՂԱՔԻԱ ՅՄԻՆԱ ԿԵՐԻ-ԳՐԻԳՐԻԱՆՍԻ.**

Խմբագիր — Հրատարակիչ **ԷՄԻՆ ՏԵՐ ԳՐԻԳՐԻԱՆՍԻ**

Դ. ՅՐԻՎԱՆԻ

Խիստագիա Յմինա Կերի-Գրիգորյան.